

Sjukdomsövervakning gris och får genom provtagning på slakteri 2025

Bakgrund

Gård & Djurhälsan har en viktig roll i det svenska arbetet med förebyggande djurhälsovård. För att tidigt kunna upptäcka smittsamma sjukdomar hos gris och får behövs effektiva system för sjukdomsövervakning som speglar smittläget i hela landet. Provtagning på slakteri är ett kostnadseffektivt sätt att samla in sådan information, eftersom djur från många olika gårdar passerar slakterierna varje dag.

Mot denna bakgrund har Gård & Djurhälsan under 2025 arbetat vidare med utvecklingen av ett nytt system för sjukdomsövervakning genom provtagning på slakterier. Detta i nära dialog med myndigheter och andra djurhälsoorganisationer.

Resultat och Diskussion

Under 2025 har Gård & Djurhälsan aktivt deltagit i det nationella arbetet med att ta fram förutsättningar för ett nytt övervakningssystem. Vi har bidragit med praktiska kunskaper om djurhållning, slakteriprocesser och provtagning, samt med erfarenhet av hur data kan användas i förebyggande djurhälsoarbete.

Utifrån underlag från Jordbruksverket och Statens veterinärmedicinska anstalt har Gård & Djurhälsan, tillsammans med en extern IT-partner, tagit fram ett första kostnadsförslag för nödvändig systemutveckling. Under året har organisationen haft en aktiv roll i diskussioner om kravspecifikationer, funktionalitet och ansvarsfördelning mellan olika aktörer.

I slutet av året fick Gård & Djurhälsan ett tydligt uppdrag att under 2026 ta fram ett konkret förslag på hur ett system för blodprovstagning av gris på större slakterier kan utformas. Arbetet lägger grunden för ett framtida system där Gård & Djurhälsans roll blir central i genomförandet av sjukdomsövervakningen.

På sikt kan detta stärka det förebyggande djurhälsoarbetet, bidra till snabbare upptäckt av smittsamma sjukdomar och därmed öka tryggheten för både djurägare och konsumenter.